

Nem egyenruhás rendőrök rendeznek

A Hősök terétől a köztemetőig

Június 16. legyen a nemzeti megbékélés és a gyász napja. A Történelmi Igazságtétel Bizottság mindenkit a Hősök terére vár, kivéve azokat, akik az 1956 utáni megtorlásokból kivették a részüket — hangzott el tegnap a TIB sajtótájékoztatóján. A Művelődés-kutató Intézet mintegy kétszáz embert befogadó dísztermébe leg-alább négyszáz újságíró sereglett össze a világ minden tájáról, hogy tudósítson Nagy Imre és sorstársai temetésének előkészületeiről.

Két fontos bejelentéssel kezdődött a sajtótájékoztató. Vásárhelyi Miklós, a TIB elnöke, az egyetlen, aki a Nagy Imre-per vádlottai közül itthon él, megerősítette a korábbi közlést: a magyar kormány nevében Németh Miklós, Medgyessy Péter és Pozsgay Imre koszorúz a Hősök terén. A TIB nevében Váárhelyi tiltakozott a Magyar Nemzet tegnapi számának közleménye ellen, nevezetesen, hogy a lap részleteket közölt Nagy Imrének és sorstársainak percsomójából. Hangsúlyozta, hogy koncepció s per zárt tárgyalása nemcsak egészében, hanem minden mozzanatában hamis. Ezért elfogadhatatlan, hogy abból önkényesen, az érintettek tudta és beleegyezése nélkül közlétegyenek néhány oldalt. Ert-hetetlen, hogyan került ki a Leg-főbb Ügyészségről a szigorúan titkos dokumentum. A TIB elnöke nem a nyilvánosságot kifogásolta, hanem az eljárást.

Egy barcelonai lap munkatársa megkérdezte, hogy Nagy Imréék jogi rehabilitálását követi-e a párton belüli rehabilitáció? A válasz: az MSZMP ilyen szándékáról nem lehet tudni. Még a politikai rehabilitáció sem teljes, nemhogy a párton belüli. A Magyar Hírlap kérdése következett: Munkatársaink tegnap reggel a Kozma utcai temetőben kezdték a napot, ahol épp a sírokat ásták. Feltűnt, hogy Nagy Imre miniszterelnök sírja és a jelképes sír a többiekétől elkülönítve, kissé távolabb van. Miért? A család kérése volt, felelte Váárhelyi Miklós, hogy Nagy Imrét ugyanott helyezték örök nyugalomra, ahová 1961 elején az éjszaka leple alatt a temetővel szomszédos Kozma utcai börtön udvarának földjéből, illegális, ideiglenes sírjából kicsempézték. A jelképes koporsót pedig, amely az ismeretlen forradalmár halálára emlékeztet, szimbolikus és

technikai okokból, közvetlenül a mártír miniszterelnök hantja mellett helyezik el.

Elhangzott, hogy a TIB nem küldött meghívókat kormányoknak, szervezeteknek, hanem a követségek a Külügyminisztériumban jelentették be részvételi szándékukat. A Hősök terén a rendezésről és a rendről a Magyar Demokrata Fórum háromszáz tagja gondoskodik, a temetőben pedig a Szabad Demokraták Szövetsége, a Kiszgazdapárt és a Fidesz. Lezsák Sándor, az MDF elnökségi tagja szerint a gyászünneplénekek több százezer békés, civil rendezője lesz. A rendőrség egyébként a forgalmat irányítja, egyenruhás rendőrök a rendezésben nem vesznek részt. Kint a háromszáz és a háromszázegyes parcellánál a budapesti helyőrség kegyeleti sorfalat, díszszázadot állított. A temető délután ötig zárva lesz. Ha a gyászszertartás a tervezettnél tovább tart, elnézést kér a rendezőség a várakozó látogatóktól.

Több kérdés hangzott el a Nagy Imre-per nemrég kezdeményezett törvényességi óvásával kapcsolatban, elsősorban a külföldi újságíróktól. Dr. Dornbach Alajos, aki az ügyben Nagy Imrének és Váárhelyi Miklósnak védője, elmondta, hogy az alapperről magán- és filmfelvétel készült. Az érdekeltek ahhoz sem járultak hozzá egyelőre, hogy ezekből részletek nyilvánosságra kerüljenek. Az ügyvédet a tévé elnöke személyesen nyugtatta meg — elnézést kérve a Hét-beli közlésért —, hogy zárolja az anyagot. Az a filmválogatás, ami a perrel rendelkezésre áll, koncepciózus, célja Nagy Imréék lejárata, „rosszszabb mint a Fehér Könyv”.

Dr. Borics Gyula államtitkártól megtudtuk azt is, hogy várható a koncepció s perben kivégzettek családjainak anyagi jóvátétele is, ha ugyan anyagiakkal jóvá lehet tenni azt, ami történt.

Amerikából a temetésre hazaérkezett Király Béla tábornok, aki 1956-ban a Nemzetőrség parancsnoka volt. A „Honvédségtől a Néphadseregig” című könyvének honoráriumát, 135 ezer forintot, följajánlotta a Fidesznek.

Már szétszéledőben volt a sajtótájékoztató, amikor Zay László, a Magyar Nemzettől elnézést kért azoktól, akiket a lap az ítélet egy töredékének facsimile közlésével megbántott.

gazsó—zelei